

به نام خدا

تکنولوژی آموزشی آسان شد

مولفان :

صدیقه رستم زاده

ناهید برجعلی پور

فاطمه شاکری

نرگس برجعلی پور

نسرين برجعلی پور

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: رستم زاده، صدیقه، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور: تکنولوژی آموزشی آسان شد/ مولفان صدیقه رستم زاده، ناهید برجعلی پور، فاطمه شاکری، نرگس برجعلی پور، نسرين برجعلی پور.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۲۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۷۸-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: تکنولوژی آموزشی
شناسه افزوده: برجعلی پور، ناهید، ۱۳۵۹
شناسه افزوده: شاکری، فاطمه، ۱۳۶۹
شناسه افزوده: برجعلی پور، نرگس، ۱۳۶۴
شناسه افزوده: برجعلی پور، نسرين، ۱۳۶۰
رده بندی کنگره: PN۲۱۸۴
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۴۵
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۹۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: تکنولوژی آموزشی آسان شد
مولفان: صدیقه رستم زاده - ناهید برجعلی پور - فاطمه شاکری - نرگس برجعلی پور - نسرين برجعلی پور
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایي، تنظيم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زبرجد
قیمت: ۱۲۲۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۷۸-۷
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷.....	فصل اول.....
۷.....	تکنولوژی آموزشی آسان شد.....
۹.....	درس هایی از گذشته، اهداف آینده.....
۱۳.....	فصل دوم.....
۱۳.....	مبانی کلاس درس دیجیتال.....
۱۳.....	تعریف کلاس درس دیجیتال: مولفه های کلیدی.....
۱۵.....	چشم انداز کنونی فناوری آموزشی در ایران.....
۱۸.....	نیازهای زیرساخت: از اتصال به سخت افزار.....
۲۰.....	اکوسیستم بسترهای آموزش دیجیتال.....
۲۲.....	مزایا و معایب یک محیط یادگیری دیجیتالی.....
۲۴.....	طراحی ابزارهای جهانی برای بافت ایرانی.....
۲۶.....	پرداختن به شکاف دیجیتال: مدارس روستایی در مقابل شهری.....
۲۹.....	ملاحظات اخلاقی در عصر دیجیتال.....
۳۳.....	فصل سوم.....
۳۳.....	نقش معلمان در دنیای دیجیتال.....
۳۳.....	انتقال از آموزش سنتی به دیجیتال.....
۳۵.....	ارتقاء مهارت: توسعه حرفه ای مستمر برای معلمان.....
۳۷.....	تعادل بین فناوری و تعامل انسانی.....

پذیرش روش‌های آموزشی نوآورانه: کلاس‌های درس معکوس، گیمیفیکیشن و غیره.	۳۹
ارزیابی دیجیتال و مکانیزم‌های بازخورد	۴۲
تشویق همکاری معلمان از طریق جوامع آنلاین	۴۴
پرداختن به نگرانی‌های معلم: حریم خصوصی، زمان تماشای صفحه و موارد دیگر	۴۶
داستان‌های موفقیت: معلمان در حال دگرگونی کلاس‌های درس خود	۴۹
فصل چهارم	۵۳
درگیر کردن دانش‌آموزان در عصر دیجیتال	۵۳
مناسب‌سازی محتوا برای بومیان دیجیتال	۵۳
یادگیری بازی‌سازی: مزایا و چالش‌ها	۵۵
تشویق سواد دیجیتال و ایمنی	۵۸
تسهیل یادگیری خودگام و شخصی	۶۰
پرورش آداب دیجیتال و رفتار آنلاین	۶۳
استفاده از رسانه‌های اجتماعی برای اهداف آموزشی	۶۵
دانش‌آموزان به عنوان هم‌سازان محتوای دیجیتال	۶۷
بازخورد دانش‌آموزان: چه کار می‌کند و چه کار نمی‌کند	۶۹
فصل پنجم	۷۳
تلفیق زبان و فرهنگ فارسی در آموزش دیجیتال	۷۳
اهمیت محتوای محلی شده	۷۳
تجلیل از ادبیات و تاریخ فارسی در مازول‌های دیجیتال	۷۵
پلتفرم‌های ترویج یادگیری زبان فارسی	۷۷
ترکیب آموزه‌های اسلامی در قالب دیجیتال	۷۹

ابزارهای تعاملی تجلیل از میراث و سنت های ایرانی	۸۲
پرداختن به تعصبات و کلیشه ها در بسترهای آموزشی جهانی	۸۴
ترویج هویت ملی در چشم انداز دیجیتال جهانی	۸۶
فصل ششم.....	۸۹
همکاری دیجیتال و کار تیمی در آموزش.....	۸۹
ظهور ابزارها و بسترهای مشارکتی	۸۹
ترویج کار تیمی در یک محیط مجازی	۹۱
تسهیل همکاری های بین المللی دانشجویان.....	۹۳
استفاده از فناوری های ابری برای اشتراک گذاری بدون درز	۹۶
پرداختن به چالش های کار گروهی دیجیتال	۹۸
فصل هفتم.....	۱۰۳
آموزش با نیازهای ویژه در عصر دیجیتال.....	۱۰۳
تطبیق ابزارهای دیجیتال برای نیازهای آموزشی متنوع	۱۰۳
مسیرهای یادگیری شخصی شده برای دانش آموزان دارای معلولیت	۱۰۵
فن آوری های کمکی و اجرای آنها	۱۰۷
آموزش مربیان برای استفاده از ابزارهای دیجیتال برای گنجاندن	۱۱۰
منابع.....	۱۱۳

فصل اول

تکنولوژی آموزشی

ادغام فناوری دیجیتال در سیستم آموزشی در ایران فرآیندی دگرگون‌کننده بوده است که با چالش‌ها و نوآوری‌ها مشخص می‌شود. در این بخش، به مطالعات موردی می‌پردازیم که نمونه‌ای از تلاش‌های پیشگام در ایجاد مدارس دیجیتال در ایران است. این مطالعات موردی، بینش‌های ارزشمندی را در مورد سفر مؤسسات آموزشی ایران به سمت استفاده از پتانسیل فناوری برای افزایش تجارب یادگیری ارائه می‌کند. برای ارائه دیدگاهی جامع، ما عمدتاً از منابع اخیر ایرانی استفاده می‌کنیم و آنها را با طیف وسیعی از منابع بین‌المللی تکمیل می‌کنیم.

دانشگاه شهید بهشتی، یکی از مؤسسات برجسته آموزش عالی در ایران، در سال‌های اخیر سفر تحول دیجیتال جامعی را آغاز کرده است. هدف این تحول نوسازی روش‌های تدریس و یادگیری، بهبود دسترسی به منابع آموزشی و پرورش نوآوری در تحقیقات دانشگاهی بود. ابتکارات کلیدی شامل توسعه پلتفرم‌های یادگیری آنلاین، ادغام آزمایشگاه‌های مجازی و ایجاد کتابخانه‌های دیجیتالی بود (حسینی و همکاران، ۲۰۲۲، ص ۴۵). تجربه این دانشگاه به عنوان شاهدی بر مزایا و چالش‌های بالقوه مرتبط با دیجیتالی کردن آموزش عالی در ایران است.

استان اردبیل در ایران به دلیل محدودیت‌های جغرافیایی و منابع محدود با چالش‌های منحصر به فردی در ارائه آموزش با کیفیت به جمعیت روستایی خود مواجه است. برای رفع این مشکل، آموزش و پرورش اردبیل یک برنامه پیشگام آموزش الکترونیکی را آغاز

کرد. این برنامه از فناوری برای پر کردن شکاف آموزشی، به ویژه در مناطق دور افتاده استفاده کرد (رنجبر و همکاران، ۲۰۲۰، ص ۷۸). این مطالعه موردی راهبردهای نوآورانه به کار گرفته شده برای ارائه آموزش دیجیتال به جوامع محروم را روشن می کند.

مدارس خصوصی در تهران نقش بسزایی در پیشرفت آموزش دیجیتال در پایتخت ایران داشته اند. این موسسات اغلب در خط مقدم پذیرش فناوری‌های دیجیتال، مانند تخته‌های سفید تعاملی، نرم‌افزارهای آموزشی و ارزیابی‌های آنلاین پیشرو بوده‌اند (ابراهیم زاده و همکاران، ۲۰۱۹، ص ۱۱۲). این مطالعه موردی به بررسی انگیزه‌ها، چالش‌ها و نتایج ابتکارات مدارس خصوصی در پذیرش فناوری برای اهداف آموزشی می‌پردازد.

گیمیفیکیشن به عنوان یک رویکرد آموزشی مؤثر در آموزش ابتدایی ایران مورد توجه قرار گرفته است. چندین مدرسه در سراسر کشور پلتفرم‌های یادگیری بازی‌سازی شده را برای مشارکت دادن دانش‌آموزان و افزایش تجارب یادگیری آن‌ها اجرا کرده‌اند (عسگری و همکاران، ۲۰۱۸، ص ۲۰۷). این مطالعه موردی به بررسی تاثیر گیمیفیکیشن بر انگیزه، مشارکت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموز می‌پردازد.

دانشگاه‌های مجازی به عنوان یک نیروی تحول آفرین در آموزش عالی ایران مطرح شده اند. این موسسات، مانند دانشگاه پیام نور، برنامه‌های مدرک آنلاین را ارائه می‌دهند که بدون توجه به محدودیت‌های جغرافیایی، به دانشجویان سراسر کشور می‌رسند (محبی و رحیمی، ۱۳۹۶، ص ۲۳۵). این مطالعه موردی به بررسی تحول دانشگاه‌های مجازی در ایران، نقش آن‌ها در گسترش دسترسی به آموزش عالی و چالش‌های پیش روی آنها در حفظ کیفیت می‌پردازد.

مطالعات موردی ارائه شده در اینجا بینش‌های ارزشمندی را در مورد رویکردها و تجربیات متنوع مدارس دیجیتال پیشگام در ایران ارائه می‌دهد. آنها اهمیت پرداختن به چالش‌هایی مانند محدودیت‌های زیرساختی، شکاف‌های سواد دیجیتال و نیاز به آموزش معلمان را برجسته می‌کنند. علاوه بر این، این مطالعات موردی بر اهمیت

انطباق فناوری با بافت آموزشی منحصربه‌فرد ایران تاکید می‌کند و در عین حال بهترین شیوه‌های بین‌المللی را نیز در نظر می‌گیرد.

مطالعات موردی مدارس دیجیتال پیشگام در ایران نشان دهنده تعهد کشور به استفاده از پتانسیل فناوری در آموزش است. این مثال‌ها منعکس‌کننده استراتژی‌های متنوعی است که توسط مؤسسات آموزشی، از دانشگاه‌ها گرفته تا مدارس روستایی، در پذیرش تحول دیجیتال به کار گرفته شده است. این بخش با استفاده از منابع اخیر ایرانی و منابع بین‌المللی، مروری کلی بر چالش‌ها و فرصت‌های نهفته در سفر ایران به سوی آموزش دیجیتال ارائه می‌کند.

درس‌هایی از گذشته، اهداف آینده

عصر دیجیتال، عصری از تغییرات و نوآوری‌های بی‌سابقه را آغاز کرده است که هم چالش‌ها و هم فرصت‌هایی را برای چشم‌انداز آموزشی ایران ارائه می‌دهد. برای پیمایش موفقیت‌آمیز این محیط پویا، بهره‌گیری از درس‌های سفر غنی تاریخی ایران و تعیین اهداف روشن برای آینده ضروری است. این بخش به بررسی بینش‌های ارزشمند به‌دست‌آمده از تجارب گذشته ایران در زمینه فناوری و آموزش می‌پردازد و پایه‌ای را برای ایجاد اهداف استراتژیک برای آینده فراهم می‌کند. ارجاعات اخیر، با تمرکز بر دیدگاه‌های ایرانی، برای اطمینان از درک جامع موضوع مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

اتکای تاریخی ایران به نسخ خطی برای حفظ دانش، اثری محو‌نشده بر هویت فرهنگی آن بر جای گذاشته است (عظیمی، ۱۳۹۷، ص ۶۲). این دست‌نوشته‌ها نه تنها مخزن دانش هستند، بلکه نمادهای میراث فرهنگی نیز هستند. درس‌های این دوران بر اهمیت حفظ هویت فرهنگی در مواجهه با پیشرفت‌های فناوری تأکید می‌کند.

در دوران طلایی اسلامی، پارسی پژوهان در زمینه‌های مختلف گام‌های مهمی برداشتند و ارزش پذیرش نوآوری و کنجکاوی فکری را به نمایش گذاشتند (شیرازی،

۱۳۹۸، ص ۷۸). این درس تاریخی ضرورت پرورش فرهنگ نوآوری را در آموزش معاصر ایران برجسته می کند.

آمیختگی خط و تولید نسخ خطی در دوره صفویه بر هم افزایی هنر و فناوری تاکید می کند (یزدانی، ۱۳۹۶، ص ۱۰۴). این درس ادغام عناصر خلاقانه و هنری را در فناوری آموزشی مدرن برای افزایش تعامل و نتایج یادگیری تشویق می کند.

معرفی فناوری‌های محاسباتی اولیه در دوران پهلوی پتانسیل مکانیزاسیون را در ایران نشان داد (خلیلی، ۱۳۹۵، ص ۹۲). درس‌های این دوره بر اهمیت سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فناوری برای اهداف آموزشی تاکید می کند.

دوره پس از انقلاب اهمیت خوداتکایی و نوآوری بومی را برجسته کرد (احمدی، ۱۳۹۹، ص ۱۲۳). تلاش‌های ایران برای کاهش اتکا به فناوری خارجی بر اهمیت پرورش قابلیت‌های فناوری داخلی تاکید می کند.

ورود اینترنت در ایران قدرت اتصال و جهانی شدن را برجسته کرد (صراف زاده، ۱۳۹۰، ص ۱۴۵). این درس ایران را تشویق می کند تا از اتصال دیجیتال خود برای تعامل موثر با منابع آموزشی و همکاری‌های جهانی استفاده کند.

با تکیه بر درس‌های تاریخی که در بالا ذکر شد، ایران باید اهداف روشنی را برای آینده در تعقیب ادغام فناوری در آموزش تعیین کند. این اهداف عبارتند از:

حفاظت از میراث فرهنگی: ایران باید به دنبال مهار فناوری‌های دیجیتال برای حفظ میراث فرهنگی خود باشد و اطمینان حاصل کند که نسخه‌های خطی و آثار تاریخی در دسترس نسل‌های آینده است (خسروی، ۱۳۹۱، ص ۷۵).

تقویت نوآوری: سیستم آموزشی باید با هدف پرورش فرهنگ نوآوری و تفکر انتقادی، دانش‌آموزان را قادر سازد تا با چشم اندازه‌های فناورانه به سرعت در حال تحول سازگار شوند (قریب، ۲۰۲۱، ص ۹۸).